

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԲԱԾԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ամեն տեղի համար ուր այս քաղաքի մուտքը արգելուած չէ, ամբողջ 17րդ շրջանի (901 հոկտ.—902 յուլիս) բաժնորգագրին է 20 ֆր. կանխիկ վարձի է նաև բաժնորգագրուել քանի ամսի համար որ ուզուի, ամեն մէկ ամսականը 2 ֆր. հաշուելով և 1902 յուլիս ամսէն անդին չանցնելու պայմանով:

ԺԵ ՏԱՐԻ ԹԻԻ 28

1902 ԱՊՐԻԼ 9
1902 ՄԱՐՏ 27 (Հ.Տ.)

ՉԱՐԵՑԱՐԹԻ

ՉԱՅՄԱՆՆԵՐ

Խմբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, համառօտելով և Կառավարութեան կը հրատարակէ իրեն ղրկուած գրութիւնները: Պարտաւոր չէ վերագրանել չհրատարակուած ձեռագիրները: Մանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով: Մանուցման 1 միջակայքը 1 սանդղակարժէ. 1 զլիազ 1 րոպէ 2 սանդղակարժէ:

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de la Rédaction: Rue Beaumont, 9.

ԲՈՎ ԱՆԴԱՅԻՆ ԹԻՒՆ

Գերմանիա եւ Տաճկաստան. — Թորակ ցորիւն Բարիկեցի. — «Եւրոպայի Հայ Ուսանողական Միութեան» 5րդ Համագումարը. — Հայեր ի Թիւրքիա. — Հայեր ի Ռուսիա. — Հայեր ի Պարսկաստան. — Հայեր յեղիպոսոս. — Հայեր ի Ռումանիա. — Կիլիկիայի կաթողիկոսութիւնը. — Նոր հրատարակութիւններ. — Թիւրքիայէն լուրեր. — Եղեալիսական շարժումը Ալպանիայի եւ Մակեդոնիայի մէջ. — Շահին Նարայա ճանքորդութիւնը. — Արտասահմանի լուրեր. — Մանուցումներ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՏԱՃԿԱՍՏԱՆ

Քիչ ժամանակ առաջ կարգադրուեցաւ Պազտատի երկաթուղիներէ գործը բաւական երկարաձգումներէ յետոյ, որոց պատճառներէն մէկ թըրքականից զատ օտար դժկամակութիւններ էլ ոչ նուազ կարեւոր տեղ մը կը բռնէին:

Երկաթուղիներէ այս խնդրի փոփոխութիւններ գործելու կոչուած է և նոր աղբյուրներէ մը ստեղծում Արևելեան խնդրին մէջ: Այլևս անտարակուսելի է որ Գերմանիան իր այս առերևոյթ մասնաւոր և լոկ շահակցական ձեռնարկութիւնով, խաղաղիկ աշխարհակալութեան մը ամուր հիմքեր կը յօրինէ, անդամալոյծ ծածկաստանի վաղ կամ անազան բաժանումի պարագան աչքի առաջ ունենալով: Գերմանիա, որ մինչև վերջին տարիներ աւելի ինքնամփոփ, մեկուսացած կը մնար, Արևելքի գործերին միջամտելուց հետո, վերջապէս կը հաստատուի հոն իր դրամով, գաղթականութիւն, ներդրում և ազդեցութիւնով: Գերմանացի շատ մը խելացի մարդիկ, ինչպէս օրինակի համար կոմս Մոլթէ, իրենց թուրքիայի մէջ բնակութիւնով, շատ առաջներ գուշակած էին արդէն և յորդորել իրենց ազգը այդ բանին, նախատեսելով ծածկաստանի ապագան և այդ առթիւ իրենց շահագործելիք մեծամեծ օգուտները:

Սակայն Գերմանիան իր փափաքներով հանդերձ, ինքնին չի հասաւ այս արագ վախճանին որին վերջ մինչև ուր հասնիլը դեռ կարելի չէ տեսնել: Ռուսիա հայկական խնդրին մէջ

Հայերին լքանելով և ուժասպառ թուրքիան կամաւ իրեն ճանկերի մէջ քաշելու առաջադրութիւնով, հայկական հասնիլի ջարդերին մեղսակից լուծութիւնով թողատուեց, որի հետևանքն այս եղաւ որ հայ արեւելից խելացի թուրքը տեսնելով այն ահագին խրամը որ իր իսկ ձեռներով փորել տուել էին զինքը հոն զլորելու համար, սարսափեցաւ: Ահա ճգնաժամային այս հառաչանքին պատասխանն եղաւ Վիլհելմի կառավարութեան ինքնայօժար հովանաւորութիւնը և թեմակութիւնը ոգեսպառ սուլթանի գլխին որ սակայն մինչ այդ օրը հաշուի չէր առնուած: Ռուսիայի կողմից միակ վտանգը Անգլիան համարուած էր, այնպէս որ մինչև իսկ Հայերի ցաւատանք բողոքների հետևանք եղող խուլ շարժումների շարժառիթները Ռուսիան նենգամիտ Ալպիոնի խաղեր համարել չէր վարաներ զիտմամբ:

Բայց Ռուսիայի կողմից թուրքիան եղած այդ գիտակից թողուցութիւն քաղաքական ամենամեծ սխալ մը եղաւ: Ռուսիա Անգլիայից դուրս Գերմանիա մ'ալ, ոչ նուազ զօրաւոր, յաճառ և խելացի, իր դիմաց կը գտնէ մինչև հայկական խնդրը կը մնար էլի ու կը մնայ միշտ հրատապ, միշտ այժմեական, չի մեռնելով կոտորածների տակ, ինչպէս կը խորհուրէր:

Ռուսիա ազատ ծովի տէր կուզէր դառնալ, ծովերի ազատ թագուհին նախանձոտ փեսան, որպէսզի իր նաւատորմին և զօրութիւնը Պալթիկի և Սև ծովի բանդերից հետո ազատ թուի ունենար աշխարհիս չորս կողմ, և ճիշդ ատոր համար էլ, որպէս ճանապարհ և նախակարապետ, Հայաստանի խնդրին մահը և անոր գրաւումը իր ծրագրի մի մաս կը համարէր: Ինչ պիտի անէ Ռուսիան երբ այսօր Անգլիան հարաւային Պարսկաստանի եզերքներ և Պարսից ծոցը ամրապէս փակած, անդին փոքր-Ասիա էլ, Պոսից սկսած մինչև Տիգրիսի և Եփրատի բերանատեղ, Գերմանիան իրեն իրաւաւորութեան տակ առած, հաստատուն պատուար մը կը քաշեն ուստի կան յառաջախաղացութիւն դէմ դէպի Հնդկական Ովկիանոս և Միջերկրականը: Թողունք թէ՛ այդ էլ նոր հարց է՝ որ Գերմանիա մէկ անգամ ընդ միշտ հաստատուելուց և զօրանալուց յետոյ, պիտի ուզէ՞ արդեօք ճիշդ

իր նոր երկրների կշտին միշտ սպառնալից Ռուսիան ունենալ, որին Եւրոպայի դրացնութիւնն անգամ շատ հաճելի չէ. չպիտի՞ ցանկանայ Անգլիայի պէս, այդ անհաճոյ դրացնութիւնից աւելի՞ որպէս պատմը՝ ազատ Հայաստանի մը գաղափարը հաշտեցունել իր շահերի հետ:

Ասոնք քաղաքական հնարաւորութիւններ են որք կրնան լինել և իրագործուել. տարօրինակ ոչինչ կայ այստեղ: Քաղաքականութիւն ամեն օր նորանոր ակնկալներ ունի պահած:

Անշուշտ այս ամենը չեն նշանակեր թէ Հայաստանի համար վտանգներ մեծապէս նուազած են ա՛լ. բայց սա ստոյգ է որ հայկական խնդրին ասկէ վերջ աւելի քան երբէք կ'ընտան և դժուարին պիտի դառնայ Ռուսիայի համար:

Այսպէս ուրեմն, գերմանական ազդեցութեան հաստատութիւնը, կարգ մը մենաշնորհների արտօնութիւններով, լոկ վաճառականական և շահու խնդիրներ լինելուց աւելի, Տաճկաստանի մէջ քաղաքական կարեւոր փոփոխութիւնների պատճառ պիտի դառնայ, ինչպէս յիշեցինք, և թերևս մեղ համար էլ աւելի նպաստաւոր, եթէ մեր կարգին մենք էլ ոյժ ու գիտակցութիւն ունենանք: Եւ անտարբեր չմնալով մեզի համար, միանգամայն հեռատեսութիւն ունենանք օտար և քննադատ ատաղաթութիւններին առիթ ու պատրուակ չտալու, տկար ոյժերով, անժամանակ գործունէութիւններով, խնդիրների բնական ընթացքին վիժում պատճառելով:

ՄԷՆ-ՍԷ

ԹՂԹԱՅՈՒԹԻՒՆ ԲԱՐԻՉԷՆ

Բարիկ, 31 մարտ 1902
Բարիկի Հայերու կեանքին
Բարիկի Հայոց Բարեգործական ընկերութեան երեկոյթին մասին խօսելով, մեր անցեալ թղթակցութեանց մէկին մէջ ըսինք թէ բաւական յարգելի գումար մը շահ բերած է երեկոյթը: Ընկերութիւնը կըրցեր է իւր հաշիւները տեսնել երեկոյթին յաջորդող 10-15 օրերուն մէջ, և այսօր ուրախութեամբ կիմանանք թէ երեկոյթին զուտ շահը, կըրթ թուով, 3000 ֆրանք է եղեր: Այս առթիւ յիշենք

ընկերութեան արդի նախագահ գեներալ Արշակ խանին անձնուիրական մէկ գործը: Երեկոյթէն քանի մը շաբաթ առաջ, Բարիկի հայ գաղթականութեան մէջ լուր տարածուեցաւ թէ գեներալին հարազատ եղբայրներէն մին մեռած է Պարսկաստանի մէջ: Գեներալը՝ սոյն լրոյն ստուգութեան վրայ անկասկած լինելով հանգերձ՝ երեկոյթին յաջողութեան համար, իւր բարեկամներուն կը պնդէ թէ մեռնողը բնաւ կապ չունի իւր ընտանիքին հետ. բայց երեկոյթին վերջանալէն յետոյ, գեներալը յայտարարեր է թէ մեռնողը իրօք իւր եղբայրն է եղեր:

* * Մեզ կը հաղորդեն թէ առաջիկայ ապրիլ 11ին տեղի պիտի ունենայ Բարիկի դատարանին առջև՝ իսկէնտէր-Գալփաքեանի դատը: Մենք ժամանակին գրեցինք թէ այդ երկու անձնաւորութիւնները դատուեցան արդէն և Պր. Գալփաքեան դատապարտուեցաւ 100 ֆր. տուգանքի: Ըսինք նոյնպէս թէ Պր. Գալփաքեան դիմելու է բարձրագոյն ատեանին, իւր դատը կրկին վերաքննել տալու համար. ահա այս վերաքննութիւնն է որ տեղի պիտի ունենայ ապրիլ 11ին:

* * Թուրք ուսանողներու ամսականը
Ժամանակին գրեցինք թէ բարձրագոյն հրամանի մը համաձայն, Ֆրանսայի թուրք ուսանողները պէտք է վերադառնան Կ.պօլիս. և որպէս զի այս հրամանը իրագործուի, կառավարութիւնը դադարեցուցած է թուրք ուսանողներու ամսականը: Արդ, հաստատագոյն աղբիւրէ մը կիմանանք թէ թուրք ուսանող մը դիմեր է Բարիկի օսմ. դեպքան Միւնիխ պէյին, խնդրելով որ իրեն պէտք եղած դիւրութիւններն ընծայէ Կ.պօլիս վերադառնալու: Դեպքանը պատասխանած է ուսանողին, անոր խորհուրդ տալով չվերադառնալ Կ.պօլիս, և անոր յոյս տալով թէ ուսանողներու ամսականի խնդրը քիչ օրէն կը կարգադրուի: Թուրք ուսանողները սպասողական դիրքի մէջ են այժմ. յոյս ունին թէ դեպքանին խօսքը կիրականանայ:

Տնօրէն Est. Questh
Միլիթ Ս. Իսիլի Բեկ

Ե Ի Ր Օ Պ Ա Յ Ի
ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Յոր Համագործակցություն

Ժըճկվեց ապրիլ 7-ին հեռագրում և
Ֆրանսական լրագրողների հետեւեալը.

«Եւրոպայի Հայ Ուսանողական
Միութեան» համագործակցութեամբ վերջա-
ցաւ երէկ երեկոյ, բաւական ուշատեւն
Համագործակցութեան որոշեց շարունակել
մասնակցութիւնը գաղափարների տա-
րածումը և պատուիրակներ ղրկել
Թիւրքիա և Կովկաս, Հայերի կա-
ցութիւնն ուսումնասիրելու համար:
Հրատարակութիւնների և իր ծրագրի
մի քանի կէտերի գործադրութեան
համար 25.000 ֆրանքի նախահաշիւ
մը քուէարկեց որմէ 5000 ֆր.ը Հա-
մագործակցութեան անդամներն ստորագրե-
ցին վերջին նիստին մէջ: Առաջիկայ
Համագործակցութեան Պրիւքսէլի մէջ պիտի
գումարուի 1904-ին: Լիւզար կօմիտէն
հաստատուած կը մնայ Ժըճկի մէջ:

ՀԱՅԵՐ Ի ԹԻՒՐԿԻԱ

Քեանդըրի Թաղական Խորհուրդը
տեղեկագրեր է կ.պօլսի պատրիար-
քարանին թէ փետր. 24/9 մարտի
երկրաշարժը գրեթէ անհնակելի
դարձուցած է Հայերի տունները:
Սարսափահար ժողովուրդը ծայրայեղ
թշուառութեան մատնուած է: Տեղա-
կան իշխանութիւնը վրաններ հաս-
տատներ է գետին եզերքը. սակայն
ժողովուրդէն 3-400 հոգի տակաւին
առանց հացի կը մնան: Անկարելի է
գիմանալ փոքրիկ աղաների, այրի-
ների և որբերի լացին ու աղաղակին,
ձիւնի և ցուրտի սաստկութեան պատ-
ճառով: Թաղ. Խորհուրդը թախան-
ձագին նպաստ խնդրած է պատրիար-
քարանէն:

-- Հանգուցեալ Տատեան Թարու-
թիւն բաշար մատնադարանն աճուր-
դի հանուելով, 5250 ղշի (1100 ֆր.ի
մօտ) ծախուել է, կըսուի: Մատենա-
դարանին մէջ կը գտնուին եղբ. 450
հատորի չափ ֆրանսերէն վէպեր և
150 հատորի չափ դիւանագիտական
և իրաւագիտական մատենաներ:

-- Ազգ. Պատրիարքարանէն գո-
հունակութեան գիր ղրկուած է Ու-
բաստիա Որբանոցի Հոգաբարձու-
թեան, ուր աշակերտներին ձեռքով
շինուած զանազան աթոռներ և թիկ-
նաթոռներ շատ հաւնուած են թէ՛
կ.պօլսի և թէ՛ Մոսկուա, նոյն որբա-
նոցին նպաստողներ կողմէն: Մոսկուա
ղրկուած աթոռներն եկեղեցիին մէջ
գրուել են:

-- Ս. Պատրիարքը 10 ոսկի նուի-
րեր է Զմիռնի Ազգ. Հիւանդանոցին,
անոր յորելանին առթով:

-- Ազգ. Պատրիարքարանը 70 ֆր.
ստացել է Պապատաղ (Ռումանիա)
գտնուող սակաւաթիւ ազգայիններէն,
կարինի արկածեալներին նպաստի
համար:

-- Ազգ. կեդր. վարչութեան կրօ-
նական ժողովին տեղեկագրուած լինե-
լով թէ Ռումանիոյ մէջ ամուսնացեալ
գաւառացի Հայ մը վերջերս պսակ-

ուել է Պուկարուհիի մը հետ, կրօն-
ժողովն որոշեց խնդրել յանձնել
Պուկարուհիին եկեղեցիի նկատողու-
թեան, խնդրելով միանգամայն որ
արդէն ամուսին ունեցողների կրկին
ամուսնութիւնն արգելելու համար
միջոցներ ձեռք առնուին:

-- Պատրիարքը յատկապէս Երւ-
տըղի պալատը դիմելով, թողտու-
թիւն ստացել է ի նպաստ Ս. Փրկչեան
Ազգ. Հիւանդանոցին նուագահանդէս
մը կատարուելուն որ տեղի կու-
նենայ մարտ 24/6 ապրիլի կիրակի օր,
քաղաքագետ Բըտլան փաշայի նախա-
գահութեամբ:

-- Կեսարիայի առաջնորդ Տ. Տրդատ
Եպիսկ. Պալեան հեռագրով հրաման
խնդրած լինելով կ.պօլսի երթալու
համար, կրօնական ժողովը հեռագրով
պատասխանել է թէ անկարելի է Ս.
Ջատկէն առաջ իր վիճակէ հեռանալը
և յանձնարարել է միանգամայն նա-
մակով իմացունել կ.պօլսի գաղուն
պատճառները:

-- Գումգափուի Մայր. Եկեղեցին
պիտի նորոգուի որի համար 1000
ոսկիի ծախք ենթադրուած է հան-
գանակութեան ձեռնարկուած է:

-- Ս. Պատրիարքը ցաւակցութեան
գիր ղրկեց Տիգրիս Այրի Տիկին Սըր-
բուհի Երեցեանին՝ Տիար Աղեքսանդր
Երեցեանի մահին առթով և իշխան
Նիկողայոս Բարսեղեան Բեհհու-
հանցին՝ իր Տիկնոջ իշխանուհի Մագ-
թաղինէ Բեհհու-թեանցի մահին առ-
թով:

-- Ս. Պատրիարքը յորդորել է
Տիգրանակերտի նորընտիր առաջնոր-
դը որ շուտով մեկնի երթալ իր պաշ-
տօնատեղ: Տ. Եղեկիէլ Ս. Վ. Ջատկին
Երուսաղէմ պիտի անցունէ և յետոյ
Հալէպի ճանապարհով Տիգրանակերտ
պիտի ուղևորի:

-- Տ. Վահրամ Եպ. Մանկունի
Ազգ. Պատրիարքարանին մէջ, Երբի
պաշտօնակալի մը ներկայութեամբ, օ-
րինական կերպով Ազգ. Հիւանդանոցին
վազք ըրեր է Հայտարարաւոր ունե-
ցած մէկ միւլք տունը որ 500 ոսկիէ
աւելի կարժէ: Միւս կողմէ, Հիւանդա-
նոցի Հոգաբարձութեան հետ պայման
մը կնքել է որի համեմատ նոյն կա-
ռածի միջոցով ինք պիտի լինի
մինչև իր մահ. իսկ կառուածին մատա-
կարարութիւնը պիտի ընէ Հոգաբար-
ձութիւնը, որոշեալ ամսական մը վը-
ճարելով իրեն: Կտակարարին մահէն
վերջ, ամէն տարի Թաղէոս և Բար-
թուղիմէոս առաքելոց տօնին հոգե-
հանդիստ պիտի կատարուի Հիւանդա-
նոցի մատուռին մէջ:

-- Քաղաքական ժողովի անդամնե-
րէն Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան
ժանտատեղէ հիւանդացած է: Թէև
վիճակը ծանր է և վտանգալի, բայց
բժիշկներն առ այժմ կանոնաւոր ըն-
թացքի մը մէջ կը տեսնեն հիւանդու-
թիւնը:

-- Ս. Պատրիարքը շրջաբերակա-
նով մը դիմած է կ.պօլսի նիւթական
կարողութիւն ունեցող Հայերին, յոր-
դորելով որ իրենց նուիրատուութիւն-
ներով մասնակցին Զմիռնի Ազգ. Հի-

ւանդանոցի հարկւումեակի հանդէսին
որ պիտի կատարուի Զմիռնի մէջ,
մարտ 31/13 ապրիլի կիրակի օր:

-- Հալէպի կուսակալութեան մէջ
և Ալեքսանդրէտի ծոցին մօտ գտնը-
ւող Պէլէնի Տ. Թարութիւն քահանայն
և 10 աշխարհականներ, Հայադաւան
և Հայ-կաթօլիկ, ամբաստանուած էին
Հալէպի պատժական դատարանին առ-
ջև, իբրև օրէնքի դէմ դեղծում գոր-
ծողներ: Հալէպի առաջնորդարանէն
Պատրիարքարան եկած պաշտօնագրին
նայելով, դատը հրապարակաւ տես-
նուել և 10 աշխարհականներն ան-
պարտ արձակուելով, միայն Տ. Թա-
րութիւն քահանայն դատապարտուել
է մէկ տարի բանտարկութեան: Հա-
լէպի ընդհանուր դատախազը վճա-
րել ատենանին դիմում ըրեր է, բո-
ղոքելով այդ անպարտութեան վճռին
դէմ:

-- Կարինի մէջ այժմ մեծ գործու-
նեութիւն կը տիրէ, փոխարինելու
համար բռնի դատարը որին պատ-
ճառ եղած էր երկրաշարժը և նորո-
գելու համար քաղաքին աւերները:
Հայոց եկեղեցիին և ազգային կա-
ռածներին նորոգութեան համար
Առաջնորդարանին մէջ յանձնաժողով
մը կազմուել է որ Բալու, Կիւմիւշ-
խանէ և Բաբերդ գրելով, ճարտա-
րագետներ ուղարկէ: Ազգային գե-
րեզմանատան մէջ 20 տարի առաջ
տնկուած ծառերն այժմ բաւական
մեծցած լինելով, լաստակի և ուրիշ
պէտքերի համար սկսել են 150 ծառ
կտրել անոնցմէ, որով ատաղձի այս
թանկութեան միջոցին 200 լիրաի
խնայութիւն մը կը լինի: Ծառերի
աւելցուկներն ալ իբրև վառելիք գոր-
ծածուելով, Թաղական Խորհուրդը
40-50 լիրաի խնայութիւն մը կընէ:

Բայց միայն ազգային շրջանակին
մէջ չէ որ գործունեութիւն կը տիրէ:
Կալուածատէրերն որմնադիրներ և
կրագործներ բերել կուտան և կը
պայմանաւորուին: Կարինի մէջ տու-
ների և խանութները ամբողջ շարքեր
նոր ի նորոյ պիտի շինուին: Կոյուղի-
ները վաղուն պիտի լինին այսուհետև
և անմաքուր լուրի վտակները կամա-
րով պիտի գոցուին: Հեռագրատուն,
նամակատուն, հիւանդանոց և բանտ
նոր ոճով պիտի շինուին:

ՀԱՅԵՐ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Թիֆլիսի ծանօթ հայ գրագէտնե-
րէն պատմաբան և հնագէտ Տ. Ալէք-
սանդր Երեցեան, որ Թիւրքիայի ան-
ուանի հայ հրապարակագիրներէն
Զմիռնացի Տ. Մարկոս Աղաբէկեանի
քեռայն է, մեռել է փետր. 21/6
մարտին: Թուղարկաւորութեան հան-
դէսը ամէն դասակարգէ խուռն բազ-
մութեան մը մասնակցութեամբ կա-
տարուելով, մարմինը թաղուել է
Խօջափանքի գերեզմանատան մէջ:
Հանգուցեալն ունէր ճոխ մատենա-
դարան մը որ Տ. Ալէքսանդր Ման-
թաշօֆ գնել է 30.000 ռուբլի:

-- Պողոս պէյ Տատեանի դուստր
իշխանուհի Մագթաղինէ Բեհհու-

թեան, գնեւերալ մայօր Նիկողայ Բա-
սեղեան Բեհհու-թեանի կինը, մեռել
է Թիֆլիսի մէջ մարտ 1/14-ին:
տարիէ ի վեր ամուսնացած էին, բա-
մէկ տարի միայն առողջ կեանք ա-
ցուցին: 35 տարիէ ի վեր Նիկոլայ
Բեհհու-թեան անդամաւոր է և ի
կին հրեշտակային համբերութեամբ
ու քաղցրութեամբ կը դարմանէ
զինք: Լեզուագէտ, վերին աստիճան
զարգացած, բարեգործ Տիկին մ'է
իր մահ ընդհանուր ցաւ պատճառա-
ւ: Յարին հօրեղբայր Միքայէլ մեծ
գուքսը, Կովկասի նախկին փոխա-
քայ, հեռագրով իր ցաւակցութիւն
յայտնել է: Թուղարկաւորութիւն
շատ շքեղ եղած է վէհ. կաթողիկո-
սիւ խօսած է դամբանականը:

ՀԱՅԵՐ Ի ՊԱՐՍԱԿԱՍՏԱՆ

Պարսկաստանի Մեծ-Եպարքոս
շատ լաւ ընդունելութիւն մ'ըրեր
Թէհրան. Սպահանի և Հնդկաստանի
նորընտիր առաջնորդ Այվատեան
Սահակ Արքեպիսկոպոսին որ գնացաւ
էր Նորին Բարձրութեան ներկայ-
ցունել վէհ. Կաթողիկոսէն իր ստա-
ցած պաշտօնաթուղիներ, Մեծ-Եպար-
քոսը գոհութեամբ յիշել է էջմիածին
իր այցելութիւնն որ անցած տարի
ըրած էր վէհ. Շահին հետ մէկտեղ
գովել է Պարսկաստանի Հայերն իբր
տնտեսական կարևոր տարր մը և յա-
տարարել է թէ վէհ. Շահի կառա-
վարութիւնն ամեն դիւրութիւնով
պիտի տայ Հայերին, իր երկրի յա-
ռաջդիմութեան ծառայելու իրեն-
վաճառականութեամբ, արհեստներ
և երկրագործութեամբ: Պարսիկ կա-
ռավարութիւնն իր աշակցութիւն
խոստացել է Առաջնորդին, դպրոց-
կան խնդիրների, հայ գաղթականներ
և պանդուխտների և նորանոր շին-
թիւնների մասին: Կովկասէն Մալ-
գունցող և հաստատուող հայ երկր-
գործների դիւրութիւններ տրուել
հրաման ղրկուել է կեդրոնական կա-
ռավարութեանէն Մալուի խանութեան
Տիգրիսի, Գուլթաի և Երևանի նահանգ-
ների գեղեցիկ մէջ տեղ չգտնող հա-
արհեստաւորներին և երկրագործնե-
րին համար պարսիկ իշխանութիւնն
ըր սիրով տեղ կուտան: Արդէն Դա-
րէժի կառավարին ալ այդ իմաստ-
խօսել է Ատրպատականի մեր առա-
նորդ Մուրատեան Տ. Եղիշէ վարդ-
պետին:

ՀԱՅԵՐ ՅԵՐԳԻՊՏՈՍ

Ալեքսանդրիայի մէջ ևս հանգան-
կութիւն մը կատարուել է կարինի
երկրաշարժէն արկածեալներին հա-
մար և արգելաբը, 100 ոսկի, ղրկու-
ել է կ.պօլսի պատրիարքարանը:

-- Ալեքսանդրիայէն հեռագրած
կ.պօլսի Ազգ. Պատրիարքարանին
մարտ 10/23-ի կիրակի օր Թաղական
Խորհուրդի ընտրութիւն կատարու-
ել Ալեքսանդրիայի մէջ. բայց բողոք-
ուած է թէ անկանոնութիւններ տեղ-
ունեցած են ընտրական գործընթ-
թիւններին մէջ:

Այսուամենայնիւ, փոխանի մարտ
26ի թուին մէջ, որ այսօր ստացած
ենք, կը տեսնենք թէ շատ կանոնա-
ւորութեամբ կատարուած է ընտրու-
թիւնը և արդիւնքը գոհացուցիչ և
զած է ժողովուրդին համար:

ՀԱՅԵՐԻ Ի ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Ռումանիայի քոնսուլարատ (Բուխարէս-
տ) քաղաքէն կը գրեն թէ ազգային
նորակերտ վարժարանին նկատմամբ
մեր ազգայինները և ուսման կառա-
վարութեան միջև ծագած խնդիրը
վերջացած է: Հայեր 25.000 ֆրանք
ծախքով դպրոցի նոր շէնք մը կա-
ռուցած էին Սգրատա Սքուէ փողո-
ցին մէջ և հասարակ նախակրթ-
ութեան մը ուսումնական ծրագրէն
բարձր ծրագիր մ'ընդունած էին:
Ռուման կառավարութիւնն օրէնք ու-
նի եղեր որ միջնակարգ վարժարան-
ները տնօրէններն ինք պէտք է դնեն
և թէպէտ այս դպրոցի ո'չ չէնք ի-
րենք, ո'չ ալ ծախքն ինք կուտայ,
այսու ամենայնիւ պահանջներ է որ Հա-
յեր տարեկան 2000 ֆր. տան, ուսման
տեսիլ մը ծախքին համար: Մինչև
Հայերի կողմէ այդ պահանջի գործա-
դրուիլը, դպրոցը փակ մնացած էր:
Վերջապէս Հայեր, ինչպէս դպրոցին
չինութիւնը, նաև 2.000 ֆր.ը հանգա-
նակութեամբ հայթայթեցին: Պուք-
րէշի կառավարութիւնն իր կրթական
պաշտօնեային մէջէն տեսուչ մը նը-
շանակեց, որի պաշտօնն է հոգ տանիլ
ուսմանական ուսումներին հայ վար-
ժարանին մէջ, որպէսզի հայ տղա-
ներն ամէն բանէ առաջ լաւ սովորին
ուսմաններէն լեզուն, Ռումանիայի
պատմութիւնը, Ռումանիայի աշխար-
հագրութիւնը ևայլն: Կառավարու-
թիւնն օւրիշ բանի չմիջամտեր ու հայ
լեզուի, կրօնի և այլ դասերն անխա-
փան կաւանդուին, Հայ տեսչի մը
հսկողութեան տակ:

ԿԻՒԿԻԿԻ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

Կիւիկիայի կաթողիկոսական ընտ-
րութեան համար Պատրիարքարանի
կողմէն պատուիրակ նշանակուած Տ.
Յակոբ Այոս Եպիսկոպոս պաշտօնին վերա-
բերեալ գիրը Դատական նախարա-
րութենէն Բ.Դրան և Պատրիարքա-
րանի միջև բանակցութիւններէ և ժա-
մանակի կորուստի առիթ տուած է:

Ինչպէս արդէն գրած էինք, Կի-
ւիկիայի կաթողիկոսական տեղապա-
հ Տ. Կիրակոս Սրբազան գրած էր
Պատրիարքարան թէ ինչո՞ւ հրաժա-
րեցաւ Տ. Գեորգ Եպ. Երէցեան և
քանի որ նա հրաժարած է կաթողի-
կոսական պաշտօնէն, Տ. Սահակ Եպ.
Խաչատրեան կաթողիկոս հռչակուի:

Պատրիարքարանէն պատասխան գրը-
նած էր իրեն թէ կաթողիկոսական
ընտրութիւնն չէ որ կաթողիկոս կը հըռ-
չակուի, — նոյն իսկ եթէ ընտրողները
քուէները կէսէն աւելի չհաճած լինի,—
այլ ամենէն շատ քուէ ստանալով կա-
թողիկոս ընտրուածը: Հակառակ պա-
րագային մէջ, այսինքն ընտրելին
իբրև ընտրեալ նկատելով, միակ ըն-
տրութենէ մը երկու կամ աւելի կա-
թողիկոսներ բխած կը նկատուի որ
ընտրական սկզբունքին հակառակ է:
Իսկ այս պարագայի մէջ, Տ. Սահակ
Եպ. Խաչատրեան նոյն իսկ ընտրողները
մեծամասնութեան քուէն ալ չէ ունե-
ցած: Ուստի հարկ է նոր ընտրու-
թիւն կատարել օրինաւորութեան
համար քանի որ Պատրիարքարանի
բոլոր ջանքերն ապարդիւն մնացած
են համոզելու Տ. Գեորգ Եպ. Երէց-
եանը, կաթողիկոսութեան ընտրուա-
ծը, որ չհրաժարի այդ պաշտօնէ:

Բայց Կիրակոս Սրբազան իր յիշ-
եալ գրութեան մէջ պատճենը Դա-
տական և Կրօնային գործերի նախա-
րարութեան պաշտօնաւարան ալ զրկած
լինելով, Բ.Դրանէն այդ խնդիր հա-
ղորդուեցր է մեր Ազգ. Պատրիարքա-
րանի և պատասխան ուղղութիւն է:
Պատրիարքարանէն ալ Բ.Դրան պա-
տասխան մը զրկուեցր է նոյն իմաստով
որով պատասխանուած էր Տ. Կիրակոս
Եպ. Բեքմէզեանին:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք
հետեւեալները.

ԺԱՄԱՆԱԿ գրական, գիտական, գե-
ղարուեստական և քաղաքական հանդէսի
Ի տարի (1902) Յունուարի No 1ը (Թիւ
2, ըստ կարգին) որի բովանդակութիւնն
է հետեւեալը.

Մանուկները արտասուքները (Ս. Հա-
խումեան). — Գերմանական Եզրուտու-
թիւնը (Վ. Հոլմսթրոմ). — Մուսայիւն
(Սէքա-Ջաբուր). — Վարժապետը (Պեր-
Պերեան). — Աքսորուածը (Սէքա-
Ջաբուր). — Զայակ Երուսաղէմի գրա-
կան. Քղթապանակ (ՕքտաՎ Միրո).
— Աֆորիզներ (Լիւդվիգ Բեռնէ): —
Արեւելեան գրականութիւնը Արեւմտեան.
Օմար Խայրամ (Ս. Հախումեան). — Հայ
ժողովրդական երգիչներ. Ռաֆայէլ Խո-
ջայեանի կողմէն: Նոր Պալատ (Ս. Փ.).
— Օրհներգ Վիկտոր Հիւգօյի (Վիկտոր
Հիւգօ). — Վիկտոր Հիւգօյի ծննդեան
հարիւրամեակը (Սմարտ). — Մի' մո-
ռանքը Իդէալը (Բժշկապետ Նաւասարդ-
եան). — Բժշկապետ Առստամեան. —
Գիտութիւն, Արուեստ, Արդիւնարեւո-
թիւն. — Մամուլ (Ահրիման). — Խմբա-
գրութիւնից. — Յայտարարութիւններ:

Պատկերներ յատկապէս պատուիրուած
« Ժամանակ »-ի համար. 1. ՕքտաՎ Միր-
ո. 2. Վիկտոր Հիւգօ. 3. Բժշկապետ
Առստամեան:

Ժամանակի տարեկան գինն է Ռու-
սաստան 10 ռուբլի. Ռուսիան գուրս
ամէն տեղ 25 ֆրանք:

Ժամանակի խմբագրութիւնը փորձով
համոզուելով որ Պարիզի հայկական տը-
ղապահական պայմաններէ մէջ մեծ դժ-
ուարութիւններ կան ամէն ամիս կանո-
նաւորապէս հրատարակելու, տարուան
ընթացքում, երբեմն պիտի միացնէ երկու
ամսուան գրքերը, որոնք կազմուած կը
լինին փոխանակ 4-5 թերթի 8 10թեր-
թերէ:

Ժամանակի բաժանորդները թիւը հա-
զարի հասնելու դէպքում, տարեկան բա-
ժանորդակցութեան կից հետոյ (15
Փր.ի), առանց պակասեցնելու հանդիսի
գիրքը և ծաւալը:

Առանձին համարների գինն է 2 ֆր.
և 75 սանդիւմ: Հասցէն՝

S. Hakhoumian
Directeur de la Revue « Jamanak »
64, rue Claude-Bernard
PARIS

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ գիտական և գրական
ամսագրութիւն Բ շրջանի (1901-1902) 4րդ
թիւը (մարտ) որի բովանդակութիւնն է

Ուսումնասիրութիւն. Վիքթոր Հիւգօյի
կենդանագիրը: Վիքթոր Հիւգօ (Մ. Պ.).
— Դասախօսութիւն Ե. Տրապարակախօ-
սութիւն. Բուսակենսակներ և վարակիչ
հիւանդութիւններ. — Փրոֆ. Տակիլլոն
(Նշան): — Գիտական լուրեր Ե. Տրո-
քիսեան. Վիքթոր Հիւգօյի հարիւրամ-
եակը. — Բուժիչ լոյսը. — Մարդկային
գարմանը գարեջրի քաղցունով. —
Մակեր հաւերու հաւկիթները. — Բո-
րոտատունը մը Միացեալ-Նահանգներու
մէջ. — Վերջին հրատարակութիւններ.

Պարբերական մամուլ (Մ. Պ.). — « Ար-
տէմիս » (Ա. Մ.). — « Բանասէր » (Կ. Կ.).
— « Բազմալէզ » և « Գեղունի »:
Համալսարանի տարեկան բաժանորդա-
գինն է 10 ֆր. 6սանդիւմ 6 ֆր.:
Հասցէն՝ Missac Baghdassarian
4, rue Ortolan PARIS (5)

ԲԱՆԱՍԻՐ գիտական և գրական ամսա-
թերթի Դ տարի (1902) 3րդ թիւը
(մարտ) որի բովանդակութիւնն է.

Կիւիկիայի կաթողիկոսական ընտրութեան
առթիւ (Յ. Ազգապետեան). — Դանա-
գիր խաղաղութեան ընդ մէջ Լեւոն Գ.
Թաղաւորի և սուլթան Գալուսի (Բա-
կուրան). — Ազգային լեզուագիտութիւն
(Վ. Բաղրուպետեան). — Վարդա ու
Քարդա (բանաստեղծութիւն. Յ. Թուման-
յան). — Մարմնական պատիժ (մանկա-
վարական. Միլիթար Պոնտագի). —
Վիքթոր Հիւգօ (Վահրամ Պահլաւ). —
Բաց նամակ պ. Գր. Զախուշեանին (Մի-
ծառն Հայրենեաց):

Բանասիր տարեկան բաժանորդագինն
է 15 ֆր.: Հասցէն՝

Basmadjian
112, Bd. Rochechouart PARIS

ԹԻԻՐԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վանի ռուսական հիւպատոսն որի
իրաւասութեան շրջանակին մէջ կը
գտնուին նաև Բաղդէն ու Մուշը և որ
անցած աշունէն ի վեր Մուշ կը գըտ-
նուէր Մուշ և Սասուն պատահած
դէպքերին պատճառով, ասկէ ամսի
մը չափ առաջ Վան վերադարձած է:

— Սուլթանի իմացուցներ է ֆրան-
սական դեսպան Տ. Գոնսթանին որ
Բէրաի. ֆրանսական հիւանդանոցին
կից գտնուող ընդարձակ գետինը հի-
ւանդանոցին կը շնորհէ: Ֆրանսական
դեսպանատունը 20 տարիէ ի վեր ի
զուր գիմններ ըրած էր այդ տեղ
ստանալու համար որ սուլթանի անձ.
նական սեփականութիւնն էր:

— Սուլթանը Յոյները պատրիար-
քարանին միջոցով պատուանշաններ և
դրամական նուէրներ զրկեց ու պաշ-
տօններ տալու խոստումներ ըրաւ
Ժընէվի թիւրքահպատակ Յոյն ուսա-
նողներին որոնք իրեն հաւատարմա-
կան ցոյցներ ըրած էին: Յոյն ուսա-
նողներն ատոր համար Ժընէվէն շնոր-
հակալութեան հեռագիր մը զրկել են
սուլթանին պալատը:

— Սուլթանը Յոյները պատրիար-
քարանին միջոցով պատուանշաններ և
դրամական նուէրներ զրկեց ու պաշ-
տօններ տալու խոստումներ ըրաւ
Ժընէվի թիւրքահպատակ Յոյն ուսա-
նողներին որոնք իրեն հաւատարմա-
կան ցոյցներ ըրած էին: Յոյն ուսա-
նողներն ատոր համար Ժընէվէն շնոր-
հակալութեան հեռագիր մը զրկել են
սուլթանին պալատը:

— Սուլթանը Յոյները պատրիար-
քարանին միջոցով պատուանշաններ և
դրամական նուէրներ զրկեց ու պաշ-
տօններ տալու խոստումներ ըրաւ
Ժընէվի թիւրքահպատակ Յոյն ուսա-
նողներին որոնք իրեն հաւատարմա-
կան ցոյցներ ըրած էին: Յոյն ուսա-
նողներն ատոր համար Ժընէվէն շնոր-
հակալութեան հեռագիր մը զրկել են
սուլթանին պալատը:

— Ամերիկացի միսիոնարուհի Օր
Սթոն որ Մակեդոնիայի մէջ լեռնա-
րած և 72.000 տոլար փրկանքի փո-
խարէն արձակած էին, Կ. պոլսէն
մեկնած է այժմ դէպի Լոնտոն և անկէ
ալ կերթայ Ամերիկա:

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՇԱՐՈՒՄԸ

ԱՆՊԱՆԻԱՅ ԵՒ ՄԱԿԵՊՈՆԻԱՅ ՄԵՋ

Ալպանացի յեղափոխականները
իրենք գոնազին վրայ յարձակելով
կառավարիչ փաշան և կառավարական
պաշտօնեայինը գերի բռնեց և Եր-
տըզի պալատն ալ հեռագրեր են թէ
մինչև որ իրենց բանտարկուած մար-
դեր չարձակուին, իրենք ալ փաշան
ու կառավարական պաշտօնեայինը չը
պիտի արձակեն:

— Մակեդոնիայի մէջ պուլկար յե-
ղափոխական խումբերն և թիւրք
զօրքերն միջև սաստիկ կռիւներ կը
չարունակուին: Թիւրք կառավարու-
թիւնը հետզհետէ զօրք կը զրկէ:
Յեղափոխականների պետ Տ. Պորիս
Սարաֆօֆ յայտարարեց է որ ինք
այն ժամանակ միայն կը դադրեցունէ
իր յեղափոխական գործունէութիւն
երբ Պէրլինի դաշնագրով Մակեդո-
նիայի համար խոստացուած բարենո-
րոգումները գործադրուի սկսուի:

ՇԱՀԻՆ ԵՒՐՈՊԱ ՋԱՆԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Պարսկաստանի Մեծ Եպարքոսէն
Թիֆլիսի պարսկական ընդհանուր
հիւպատոսին եկած տեղեկութիւննե-
րն նայելով, Վեհ. Շահն իր եւրո-
պական ճանրորդութիւն պիտի սկսի
Գրագովաէն ուր պիտի հասնի մայիս
12ին. անկէ վիէննա պիտի հասնի
15ին, բայց չպիտի կենայ վիէննայի
մէջ. վիէննայէն պիտի երթայ Վենե-
տիկ ուր պիտի կենայ 18էն մինչև 21.
յետոյ պիտի երթայ Հռոմ ուր պիտի
մնայ 21էն 25. Հռոմէն պիտի երթայ
Միլան, Ֆրանքֆորտ և Պէրլին ուր
մայիս 29էն մինչև յունիս 2 մնալ մը-
տադիր է. Պէրլինէն պիտի երթայ
Գոնդրէքսէվիլ ուր պիտի մնայ յու-
նիս 3էն մինչև յուլիս 13. յուլիս 13էն
մինչև 20 պիտի կենայ Լոնտոն. 20էն
23 մեկնուի և յուլիս 25էն մինչև օգոստ-
9 Գարլսպատ. վերադարձին վեհ.
Շահն 20 օր պիտի մնայ Ռուսիա:

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիացի Սէսիլ Բոտո որ Հարաւ-
Աֆրիկեան պատերազմի պատճառնե-
րն մէջ նշանաւոր դեր մ'ունեցաւ,
սրտի հիւանդութենէ մեռաւ մարտ
26ին, իր մահ մեծ ազդեցութիւն մը
չունենար այժմեան պատերազմին վը-
րայ քանի որ բաւական ժամանակէ
ի վեր ինք դեր մը չունէր ա'լ անոր
մէջ: Իր թողած հարստութիւնը, կըս-
ուի թէ 250 միլիոնի կը հասնի:

— Պէրլինէն անգլիական լրագիր-
ներին տրուած հեռագիր մը կըսէ թէ
Ալմանիայի արտաքին գործերի պետա-
կան քարտուղար Տ. Երկուզով վե-
նետիկի մէջ իտալիայի արտաքին գոր-

Ճերի նախարար Տ. Բրինէգզիի հետ ունեցած տեսակցութեան միջոցին հարկ եղած բանակցութիւններն ըրեր վերջացուցեր է Երբեակ դաշնակցութեան վերանորոգութեան համար, երեք տէրութիւններին ալ գոհացուցող պայմաններով։ Այսու ամենայնիւ, նորոգուած դաշնագիրը դեռ չէ ստորագրուած։

— Գարատաղի նիքոլա իշխանին որդի Միւրքօ իշխանի ամուսնութիւնը սերպ գնդապետ Գոնսդանդինովիչի աղջկան հետ՝ պիտի կատարուի հաւանօրէն սեպտեմբեր ամսին մէջ։ Բանակցութիւններ կը լինին որ պսակի արարողութիւնը կատարուի Պէլկրատի մէջ։ Միւրքօ իշխան Հոովմ կը գլուխուրդէ իտալիայի թագաւորին և իր քրոջ՝ իտալիայի թագուհիին քով։ Հոովմէն ուղղակի Չէզինէ պիտի վերադառնայ։

— Պուլկարիայի նախարարապետ և արտաքին գործերի նախարար Տ. Տանէֆ գնացած է Բէթէրապուրկ, պուլկարական փոխառութիւնը յաջողունելու մասին Ռուսիայի աշակցութիւնը խնդրելու համար։

— Բազմաթիւ Պուլկարներ Ռուսական կերթային ամէն տարի, հոն պարտիզպանութեամբ զբաղելու համար։ Այս տարի ուսմէն կառավարութիւնն արգիլել է պուլկար մշակներին Ռուսական մուտքը։

ՅԱՅՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԵՂՈՒՆԻՒՆ

ԳԵՂՈՒՆԻՒՆ ԲԺՇԱՆՈՐԴԱՅ ԻՆՃԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ մեզ կիմացնէ որ իւրաքանչիւր թերթ արդոտ ու պատուած ձեռքերին կը հասնի կամ բնաւ չհասնիր։ այս անտեղութեան առջին առնելու համար, կը յայտարարենք մեր պատուական բաժանորդաց որ ասկից վերջը թերթերը կը պահենք և տարւոյն լրանալուն ամէն ի միասին հաստատուն ծրարով և ապահովագրած կը յղենք։ Իսկ եթէ բաժանորդներէն ոմանք կը փափաքին ամէն 2 ամիս ստանալ պրակներն, անոնց կը ծանուցանենք որ թերթը մաքուր և ապահով իրենց հասցնելու համար, իրեն գին ապահովագրութեան և հաստատուն գըլանի, բարեհաճին մեզ յղելու 2 ֆր. կամ 1 րուբլի։ Այս կերպով «Գեղունի»ին տարեկան բաժանորդագինն կըլայ 5 ֆր. կամ 2 րուբլի։

Գանի որ խմբագրութիւնն այդ գեղարուեստական թերթի մաքուր և գեղեցիկ տպագրութեան համար ամէն ջանք կը թափէ, կը փափաքինք որ բաժանորդք ևս մաքուր ու գեղեցիկ ստանան իրենց թերթերն, որպէսզի մեր մէջ կարողանանք տարածել Գեղեցիկի ճաշակը և մշակենք իսկ գեղարուեստի ճիւղը։ Յաջորդ թերթերը զուտ հայկական գեղարուեստի հետաքրքրական նիւթերով կը պատրաստուին։

ԽՄԲ. «ԳԵՂՈՒՆԻՒՆ»

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԳԱՆՁԱՆԱԿ ՄԱՐԿԵՆԻԱ ԼՐԱԳԻՆ

Արմէնիայի շրջանի սկզբէն (օգոստոս) բաժնորդ եղած լինել և կանոնին համաձայն իրենց բաժնորդագին 20 ֆրանցը կանխիկ վճարել փափագողներին մի գիրութիւնն տուած լինե-

լու համար, ահա մենք ծախու հանած ենք «Խնայողական գանձանակ ԱՐՄՆԻԱ լրագրի»։

Ամեն անգամ երբ մարդ գիրութիւն ունենայ արծաթ 50 սանթիմոնց մը (10 սէնթ ամբրիկեան = 50 սթօ, թիւքա պուլկարական = 50 պանի առւմանական և այլն) մէկ կողմ գնելու, կը ձգէ այդ խնայողական գանձանակի մէջ, ուր ձգուածը ալ անկարելի է որ գուրս հանուի մինչև որ Արմէնիայի բաժնորդագին 20 ֆրանցը (40 հատ 50 սանթիմոնց) մէջը լեցուցելով չամբողջանայ։ Այդ ժամանակ միայն կրնայ պարպուիլ, տակի կողմէն կափարիչը դարձունելով և պարպուելէն յետոյ նորէն կրնայ գոցուիլ 20 ֆրանցի մի նոր խնայողութիւն ալ գոյացունելու համար։

Գանձանակը գիրատար փոքրիկ բան մ'է որ մինչև իսկ գրպանի մէջ կրնայ պահուիլ եթէ ուզուի։ Վրան չինուած կայ նաեւ քանակաւոր մը որ գանձանակին մէջ ձգուած գրամները 5 ֆրանցի հասածին պէս, կը սկսի այնուհետեւ ցոյց տալ թէ մէջի ուսմարը ո՞րչափի հասած է։

«Խնայողական գանձանակ»ի գինն է 2 ֆրանց։ Այդ գումար մեզ վճարողին կը զրկենք գանձանակին հետ մէկտեղ մի ստացագիր որի վրայ նշանակուած կը լինի գնողի անունն ու հասցէն։ Եթէ ՄԻՆԵԻՆՈՅՆ ԱՆՁԸ, առանց ուշանալու ժամանակին բաժնորդ գրուելով Արմէնիա լրագրի տարեշրջանի սկզբէն (օգոստոս ամիս), 18 ֆրանցի հետ մէկտեղ յիշեալ «տացագիր»ը վերադարձունէ Արմէնիայի խմբագրութեան, ամբողջ մէկ շրջանի բաժնորդագին 20 ֆրանցը վճարած կը համարուի, որով «Խնայողական գանձանակ»ը ձրի կը մնայ իրեն։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Ինչպէս ամեն լրագիրներ, Արմէնիան ալ կընդունի ծանուցումներ հրատարակելու համար։ անոնք որ պէտք կունենան Արմէնիայի միջոցով մէկի դիմում առնել կամ մի բան յայտարարել, պատրաստ ենք ընդունել իրենց ծանուցումները, ըստ լրագրական սովորութեան։ Ծանուցումներ գրելու շնորհ տուած են Արմէնիայի հակառակ, տառաւր լրագրի հաշուելով։ 1 երկրորդը (գլխագիր) համար 2 սանթիմ և 1 բոլորը ի համար 1 սանթիմ։ 3 անգամ գրուելիք ծանուցումի գինն վրայ %ին 10 զեղչ կը լինի։ 10 և աւելի անգամներ գրուելիք ծանուցումի գինն վրայ 0/0ին 30 զեղչ։ Սակարկութիւն չընդունուի։

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆՔ

Հեղինակութիւն

Մեղիք Ս. Դաշիթ-Բէկի

Կիպրոսի Ազգ. Որբանոցին վարչութիւնը յարգելի հեղինակէն իբր նուէր ընդունած է այս գործէն 300 օրինակ և կը վաճառէ ի նպաստ այս հաստատութեան։

Ով որ կը փափաքի գնել, թող հաճի զրկել 2 ֆրանց կամ համարժէք օտար գրամ։ Դրամի փոխարէն կընդունուի նաև նամակադրոշմ։ Գնողին

ըէն ճանապարհածախքչպահանջուի։
Հասցէ՝
Direction de l'Orphelinat Arménien
(Chypre) NICOSIE

ԾԱՆՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Արմէնիայի խմբագրատան մէջ ծախու կը գտնուին հետեւեալ գիրքերը որոնց առջև նշանակուած գիներին մէջ հաշուուած է նաև զրկու և փոստի ծախքը։

Ծրարները ապահովագրուած (recommandé-registré) ստանալ ու զղջները պէտք է որ ամեն մէկ ծրարի (մինչև 2 քիլօ) համար 25 սանթիմ ապահովագրութեան ծախքը վճարեն։

Արմէնիայի խմբագրատան մէջ ծախու գտնուած գիրքերի մանրամասն ցուցակը հրատարակուած է Արմէնիայի 14րդ շրջանի 77, 78, 79, 80 և 81 թիւերին մէջ։

Այդ թիւերէն յատկապէս աւելի տպած լինելով, պատրաստ ենք ձրիապէս զրկել անոնց որոնք կը փափաքին մեր գրացուցակներ ունենալ, եթէ գնէ 50 սանթիմ զրկելով գիրք ուզեն մեզնէ նախապէս այդ ուզուած գրքի ծրարին մէջ գրուելով կը շրջուին գրացուցակներն ալ։

Ամեն երկրի փոստերը, քանի՜ սանթիմի համար ալ լինի, մանտաւը փոստ կուտան մեզ վճարուելու համար Մարտիի մէջ։

ՇԷՔՍԻՐԻ ՀԱՄԼԵԳԸ

Շէքսբիւրի ՀԱՄԼԵԳԸ որ արեւմտեան աշխարհաբար լեզուով հայերէնի թարգմանած է քաջ անգլիագէտ Տիար Գարեգին Թ. Գալաթիան, կարելի է ստանալ նաև Արմէնիայի խմբագրատունէն։

Տպագրուած է վիէննայի Միլիթար. Կանց տպարանը, մաքուր թղթի վրայ և ունի մեծ ութածալ գիրքով 183+իջ. երես։

Գինն է 2 ֆրանց և 50 սանթիմ։

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ ԸՆԿԵՐԸ

(Կ. ՊՕԼՍՈՑ ՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ ԱՆՆՈՒԱՅ ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳՐԵՑ ԱՊԼԱՐԻՊ

Այս հետաքրքրաշարժ գրուած կը ներկայացունէ ընտանեկան տխուր պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի թե անբարոյական մի հայր իւր ապականուած վարքուբարքով որչա՞փ չարիքներ պատճառ դարձած է և վերջի վերջոյ ինք ալ իւր որդու ձեռքով սպաննուած և անհետացած է աշխարհէ։ Գին 1 ֆրանց։

ԺԲ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

ՆՄՈՅՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

ԳՐԱՌ ՈՅԱՆԱՌՆԵՐԷՆ

Մ. Փորթուգալեանի գրած հայրեանախրական ոտանաւորներէ մի քանի ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իբ-

րեւ նմոյշներ զանազան քաղաքներէ մէջ և զանազան տպագրութիւններէ տակ իւրերեքմէ գրած ոտանաւորներին որոնք ժամանակին հրատարակուած չի լինելով կորսուած են այժմ։ Այն մի քանի ոտանաւորներ որոնք իբրեւ նմոյշ ամփոփուած են այս տետրակի մէջ, ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պոլիս քաղաքում ազգային երգարաններին մէջ՝ որոց վերստին տպագրութիւն վաղուց արդէն արգիլուած է, և Ապիւ և Արմէնիա լրագրիներին մէջ։ Նմոյշներէ մէջ փոքրիկ տեղեկութիւններ տրուած են նաեւ թէ այդ ոտանաւորներին չ'ապաւորութիւններ տակ ներշնչուելով գրուած են։ Գին 15 սանթիմ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Մ. Փորթուգալեանի հրատարակած գիրքերին վրայ մասնաւոր գեղջ կը լինի Պարսկաստանի Հայերին համար որոնց կը շրջուի փակագծի մէջ նշանակուած գիներով։

Ա. ՀԱՅ ԴԻԻՏԱՅՆՈՒՆԻ ՄԸ (Սպասած)

Բ. ՀԱՅ ԳԻԻՂԱՅԻ

Գ. ՍԱՂՄԱՍ ԻՍՐԱԵԼԻ

Դ. ԱՋԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՆՈՑ ԵՒ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՊՅԱՄՔԱՐԱՅԱՆ (Սպասած)

Ե. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՇՈՒԱԴՆԵՐԸ. — (Հայաստանցիների պանդխտութեան տխուր հետեւանքների սէկ փոքրիկ պատկերը կը ներկայացունէ վիպական կերպով) Գին (90 սնթիմ) 1 ֆրանց 20 սնթիմ.

Զ. ԳԱՄԱՌՔԱՐՈՒՄ — ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այբուբենի աւարտելուն (Սպասած)

Է. ԼԻՆԶԻ ՕՐԵՆՔԸ ՏԱՃԱՅԱՆՏԱՅԱՆՈՒՄ. (Սպասած)

Ը. ԹԻՐԻՔԻԱԻ ՀԱՅՆԵՆ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ԴԻՍԵՆԻ (Թիւրքիայի Հայերին և իրենց գրացի ազգերի վրայ վիճակագրական և ցեղաբանական ամփոփ և հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը պատուանկէ։ Թիւրքահայաստանի մէջ բնակող այլ և այլ ազգերէ բնակիչների թուին բաղդատական մէկ ցուցակի ալ կցուած է տետրակին վերջը) Գին 50 սանթիմ (35 սանթիմ)։

Թ. «ԱՐՄԷՆԻԱ»Ի ՑՈՒՇԱՐԱՐ (Արմէնիայի տարեշրջանի թիւերը այժմ բոլորովին սպաւած և միեւնոյն ժամանակ շատերի հետաքրքրութեան առարկայ դարձած լինելով, այդ շրջանի էջ Մ. Փորթուգալեանի գրած առաջնորդող յօդուածներէն գէթ 30ի չափ ամփոփուած են Յուդարարի մէջ որ ութածալ գիրքով 124 երեսներէ կը բաղկանայ) (1 ֆրանց)։ 1 ֆր. 40 սանթիմ

Ժ. ՎԼԷԺ (Պուլկարիայի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Պուլկարներն ինչպիսի միջոցների դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար)։ (15 սնթիմ) 20 սնթիմ.

ԺԱ. ԹՈՒՄԱՐ ԲՈՅԱՐԻՍ (Յունաստանի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Յոյներն ինչպիսի միջոցների դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար)։ (0,15սանթիմ) 20 սանթիմ։

ՏՆՕՐԷՆ—ԻՄՐԱԳԻՐ

Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

ՄԱՐՍԵԼ

Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանի
Le Gérant: François CARRIERE
Marseille. — Imprimerie du Midi